

प्रेरणा शिक्षण प्रसारक मंडळ देगलूर संचलित
निवासी मूकबधिर विद्यालय, देगलूर, जि. नांदेड
या विशेष शाळेवर प्रशासक नियुक्त करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक:- इडीडी-२००८/प्र.क्र.२०/सुधार-२

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक:- ११ एप्रिल, २००८

वाचा :- १) शासन निर्णय, सामाजिकन्याय, सांस्कृतिक कार्य व विशेष सहाय्य विभाग

क्रमांक:- इडीडी-२००४/प्र.क्र.३/सुधार-२, दि. ९ मार्च, २००४

२) समाज कल्याण अधिकारी, गट-अ, जिल्हा परिषद, नांदेड यांचे

क्र.जिपना/सकवि/अवि/घोक्शी/२००७-०८/४०३३, दि. २०/१२/२००७ व

क्र.२०४, दिनांक २५/१/२००८

३) आयुक्त, अपंग कल्याण, पुणे यांचे पत्र क्र.अकआ/प्र-१-मुब/प्रेरणा/देगलूर/२१४/

२००७-०८, दिनांक २८/१/२००८

शासन निर्णय :- प्रेरणा शिक्षण प्रसारक मंडळ देगलूर संचलित निवासी मूकबधिर विद्यालय, देगलूर, जि.नांदेड ही अनुदानित विशेष शाळा चालविली जात आहे. या शाळेतील मान्यता प्राप्त कर्मचा-यांचे सन २००० ते सन २००६ या कालावधीचे मंजूर वेतनाची रक्कम संस्थेने कर्मचा-यांना अदा न करता संस्थेचे सचिव व शाळेतील सचिवांनी संगणकताने उचलून घेतल्याची तक्रार शाळेतील कर्मचा-यांनी केली होती. तसेच सदरील शाळेतील सात कर्मचारी यांनी शाळा पुर्वकत सुरु करण्यासाठी व हतर मागण्या मान्य होईपर्यंत उपोषणास बसणार असल्याची नोंदीस दिली होती. त्याप्रमाणे सदर कर्मचारी जिल्हा परिषद, नांदेड यांचे कार्यालयासमोर उपोषणास बसले होते. सदरील उपोषण कर्मचा-यांनी दिलेल्या ६ मागण्या मान्य होईपर्यंत ते उपोषणास ठाम असल्याचे त्यांनी लेखी कळविले आहे. विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक हित लक्षात घेता तसेच कर्मचा-यांच्या समायोजनाबाबत लागणारा दिर्घ कालावधी लक्षात घेता समाज कल्याण अधिकारी, गट-अ, जिल्हा परिषद, नांदेड यांनी खालील बाबी विचारात घेऊन या शाळेवर प्रशासकाची नेमणूक करणेबाबत शिफारस केलेली आहे.

१) संस्थेमध्ये वाद असून अध्यक्ष/सचिव व शिक्षकात पराकोटीचे मतभेद आहेत.

२) संस्था चालकाने कर्मचा-यांचे वैयक्तिक खाते न उघडता आर्थिक आफरातफर केल्याची शिक्षकांची तक्रार आहे. याबाबत संस्थेचे सचिव व शाळेचे मुख्याध्यापक यांचे विरुद्ध पोलिसात रजिस्टर क्र.१५/०८ नुसार गुन्हा नोंदविण्यात आलेला आहे.

३) कर्मचारी व संस्था प्रशासनातील वादामुळे शाळेत शैक्षणिक वातावरण नाही.

४) संस्थेचे लेखा परिक्षण अहवाल अद्याप सादर केलेला नाही.

२. वरीलप्रमाणे सादर करण्यात आलेला प्रस्ताव व प्राप्त झालेल्या तक्रारीच्या अनुषंगाने अपंग व्यक्ती (समान संधी, हक्कांचे संरक्षण आणि संपूर्ण सहभाग) अधिनियम, १९९५ कलम ६२ आणि ६३ नुसार सक्षम प्राधिकारी तथा आयुक्त, अपंग कल्याण, पुणे यांनी संस्थेस करणेदाखवा नोटीस व दिनांक १२/१०/२००७ व दिनांक १६/१०/२००७ रोजी सुनावणी ठेवण्यात आली होती. सदरील दोन्ही सुनावणीस संस्थेचे पदाधिकारी व मुख्याध्यापक हे हजर झाले नाहीत. सदर बाब विचारात घेता सदरील शाळेतील पालक संस्था, मुकबधिर शाळा चालविण्यास सक्षम नसल्याचे दिसून येते. तसेच प्रवेशित विद्यार्थ्यांची शैक्षणिक हित व कर्मचा-यांचा प्रश्न विचारात घेऊन समाज कल्याण अधिकारी, गट-अ, जिल्हा परिषद, नांदेड यांनी प्रेरणा शिक्षण प्रसारक मंडळ देगलूर संचलित निवासी मुकबधिर विद्यालय, देगलूर, जि.नांदेड या शाळेवर प्रशासकाची नेमणूक करणेबाबत शिफारस केलेली आहे. त्याप्रमाणे संस्था, सचिव, शाळेचे मुख्याध्यापक कर्मचा-यांची तक्रार आणि समाज कल्याण अधिकारी, गट-अ, जि.प.नांदेड यांचेकडून याबाबत सखोल चौकशी होणे आवश्यक आहे. सदरहू शाळेचे दैनंदिन कामकाज सुरळीत व्हावे व विद्यार्थ्यांचे नुकसान होऊनये व कर्मचा-यांचा निर्माण झालेला प्रश्न विचारात घेऊन शासनाने शाळेवर तात्काळ प्रशासक नेमण्यात यावा, असा प्रस्ताव आयुक्त, अपंग कल्याण, पुणे यांनी शासनास दिनांक २८/४/२००८ च्या पत्रान्वये सादर केलेला आहे.

३. वरील प्रमाणे आयुक्त अपंग कल्याण, पुणे व समाज कल्याण अधिकारी, गट-अ, जिल्हा परिषद, नांदेड यांनी प्राप्त तक्रारीची दखल घेऊन व प्रत्यक्ष सुनावणी घेऊन चौकशी अहवाल सादर केलेले आहेत. सदर चौकशीचा अहवाल व त्यामध्ये केलेल्या शिफारशी विचारात घेता सदरहू शाळेकडून आर्थिक अनियमितता झाल्याचे दिसून येते. तसेच कर्मचारी व संस्था प्रशासनातील वादामुळे शाळेत शैक्षणिक वातावरण नाही. यासर्व बाबींची चौकशी होणे आवश्यक आहे. सद्यस्थितीत सदरहू शाळेचे दैनंदिन कामकाज सुरळीत नाही. त्यामुळे तेथील कर्मचारी व विद्यार्थ्यांवर विपरित परिणाम होत असल्याचे दिसून येते. यासंदर्भात शाळेतील कर्मचा-यांनी शासनस्तरावर प्रत्यक्ष भेटून तोंडी व लेखी निवेदन देऊन शाळेत होणा-या अनियमिततेबाबत होणारा त्रास याबाबत शासनास वेळोवेळी अवगत केलेले आहे. यासर्व बाबी विचारात घेऊन सदरहू निवासी मुकबधिर मुलांची विशेष शाळेकडून अपंग व्यक्ती अधिनियम, १९९५ व अपंगांची विशेष शाळा संहिता १९९७ मधील तरतुदीचे पालन होत नाही, असे आढळून आले आहे.

४. शासन निर्णय ९ मार्च २००४ नुसार अपंगांच्या विशेष शाळा/कार्यशाळांमध्ये गैरव्यवस्थापन, स्वयंसेवी संस्थेमधील मंडळातील मतभेदामुळे निर्माण झाल्यास किंवा व्यवस्थापन शासनाचे आदेशाचे उल्लंघन करीत असल्यास दैनंदिन कामकाज चालविणे कठीण होत असल्यास किंवा दुर्लक्ष होत असल्यास सदर शाळांचे व्यवस्थापन, नियंत्रण व प्रशासन ताब्यात घेण्याचा व अशा शाळा/कार्यशाळेवर कामकाजात सुधारणा होईपर्यंत आणि व्यवस्थापनातील मतभेद संपेपर्यंत प्रशासक नियुक्त करण्याचा अधिकार शासनास राहिल ही बाब सर्व संबंधिताना कळविण्यात आलेली आहे. सदर तरतुदी नुसार आयुक्त, अपंग कल्याण, पुणे आणि समाज कल्याण अधिकारी, गट-अ, जिल्हा परिषद, नांदेड यांनी शिफारस केल्याप्रमाणे प्रेरणा शिक्षण प्रसारक मंडळ देगलूर संचलित निवासी मुकबधिर विद्यालय, देगलूर, जि.नांदेड या शाळेची संपूर्ण तपासणी होऊन त्यावर अंतिम निर्णय व दैनंदिन कामकाज सुरळीत होईपर्यंत प्रशासक नेमण्यास या शासन निर्णयान्वये शासन मंजूरी देत आहे. तसेच प्रशासक

म्हणून समाज कल्याण अधिकारी, गट-अ, जिल्हा परिषद, नांदेड यांची नेमणूक करण्यासही मान्यता देण्यात येत आहे.

५. आयुक्त, अपंग कल्याण, पुणे व समाज कल्याण अधिकारी, गट-अ, जिल्हा परिषद, नांदेड यांनी सदर शाळांचे दैनंदिन कामकाज सुरळीतरीत्या पार पाडले जाईल, याबाबत तातडीने उचित कार्यवाही करावी.

६. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संगणक सांकेतांक २००८०४१११८४३४८००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नांवाने,

(ज. म. राठोड)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

आयुक्त, अपंग कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

विभागीय समाजकल्याण अधिकारी, लातूर

मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, नांदेड

समाजकल्याण अधिकारी, गट-अ, जिल्हा परिषद, नांदेड

महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), नागपूर

मा.मंत्री (सा.न्या.) यांचे खाजगी सचिव

महासंचालक, माहिती व प्रसिध्दी मंत्रालय, मुंबई.

सचिव, प्रेरणा शिक्षण प्रसारक मंडळ देगलूर संघलित निवासी मूकबधिर विद्यालय, देगलूर, जि.नांदेड

निवडनस्ती, सुधार-२'